

Övergripande inriktning för samhällsskydd och beredskap

MSB har tagit fram en övergripande inriktning för arbetet med samhällsskydd och beredskap. Inriktningen består av en beskrivning av samhällsskydd och beredskap samt tio övergripande principer och förhållningssätt som bör vara vägledande för alla som arbetar inom området.

Beskrivning av samhällsskydd och beredskap

Samhällsskydd och beredskap handlar om skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Bilden ovan visualiserar beståndsdelarna inom dessa verksamheter samlat.

Kärnan i beskrivningen är behovet att skydda vissa värden (det som ska skyddas) mot oönskade händelser (det som hotar). Förmågan som ska skapas handlar om att förebygga det som riskerar att inträffa och att hantera konsekvenserna av det som inträffar. En mängd olika aktörer är ansvariga för att bygga och bära upp en sådan förmåga. Utvecklingen går att påverka med olika slags styrinstrument.

Beskrivningens beståndsdelar

Beskrivningens beståndsdelar kan i punktform sammanfattas så här:

Det som ska skyddas:

- Människors liv och hälsa
- Samhällets funktionalitet
- Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
- Miljön och ekonomiska värden
- Nationell suveränitet

Det som hotar:

- Olyckor
- Kriser
- Krig

Den förmåga som ska skapas:

- Förmåga att förebygga händelser
- Förmåga att hantera händelser

De som ska agera:

- Den offentliga sektorn
- Näringslivet
- Det civila samhället
- Den enskilda individen

Styrinstrument:

- Regelstyrning
- Ekonomisk styrning
- Kunskapsstyrning

Inriktning – tio övergripande principer och förhållningssätt

1. Skapa förmåga att förebygga och hantera

Alla som ansvarar för samhällsskydd och beredskap bör arbeta för att skapa och vidmakthålla förmåga att förebygga och hantera händelser som hotar det som ska skyddas.

2. Utgå från principerna om ansvar, likhet och närhet

Ansvars-, närhets- och likhetsprinciperna ska vara vägledande vid arbetet med att utveckla samhällsskydd och beredskap.

3. Skapa förutsättningar för alla att ta ansvar

Alla aktörer har ett ansvar för säkerhet, men den offentliga förvaltningen behöver skapa och påverka förutsättningarna för detta ansvarstagande.

4. Stärk allriskperspektivet

Ett allriskperspektiv bör ligga till grund för såväl förmågan att förebygga som förmågan att hantera. Åtgärderna bör täcka in ett så stort hot- och riskspann som möjligt.

5. Förebygg händelser i första hand

Olyckor, kriser och krig bör i första hand förebyggas. De förebyggande åtgärderna behöver kompletteras med en förmåga att hantera.

6. Relatera till det som görs internationellt

EU-perspektivet och det internationella perspektivet griper in allt djupare i arbetet med samhällsskydd och beredskap i Sverige. Detta bör ansvariga aktörer i Sverige vara medvetna om och kunna beakta.

7. Beakta möjligheter och risker med gemensamma resurser

Att dela på resurser i arbetet med samhällsskydd och beredskap skapar möjligheter och kan bidra till ökad förmåga. Samtidigt är det viktigt att beakta de risker som beroenden av andra kan ge upphov till.

8. Utveckla det systematiska lärandet

Samtliga aktörer behöver utveckla sitt systematiska lärande – både i det löpande arbetet och med anledning av större händelser och övningar – samt bli bättre på att omsätta ny kunskap i konkreta förbättringar.

9. Integrera arbetet med befintliga processer

Arbetet med samhällsskydd och beredskap sker inom många områden. Det bör så långt som möjligt integreras med befintliga verksamhetsprocesser i respektive organisation.

10. Identifiera och beakta framtidens hot, risker och utmaningar

För att kontinuerligt utveckla arbetet med samhällsskydd och beredskap behöver alla aktörer ha en uppfattning inte bara om dagens utmaningar, hot och risker, utan även om morgondagens.

Mer om den övergripande inriktningen för samhällsskydd och beredskap

Grunderna för den övergripande inriktningen arbetades fram i en bred dialog med aktörer med ansvar för samhällsskydd och beredskap. Under 2012 och första halvan av 2013 genomfördes ett stort antal arbetsmöten och seminarier för att få input till arbetet och stämma av idéer och förslag. Vid dessa möten medverkade i första hand representanter för kommuner, landsting, myndigheter och frivilligorganisationer.

Efter sommaren 2013 hade ett omfattande underlag tagits fram. MSB har sedan, utifrån detta underlag, arbetat fram ett övergripande inriktningsdokument.

Inriktningen ska ge en gemensam karta för aktörerna och skapa en grund för gemensam riktning i arbetet. Den ska underlätta kommunikation och samverkan mellan olika verksamheter och tydliggöra behov av åtgärder och prioriteringar, så att aktörerna kan kraftsamla.

Hela inriktningsdokumentet finns på MSB:s webbplats och nås via följande genväg:

www.msb.se/inriktning

Kontakta Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

651 81 Karlstad

Tfn: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 25

registrator@msb.se
www.msb.se

Kontaktperson:
Svante Werger
Tfn: 010-240 41 72
Mobil: 073-026 11 72
svante.werger@msb.se